

[Lone Dybkjær]

forventer, at det nu ved lovgivning sikres, at ingen for at bevare det eksisterende ansættelsesforhold tvinges til medlemskab af en bestemt organisation, og desuden må det forhindres, at medlemmer via deres organisation tvinges til at bidrage til formål, der strider mod deres overbevisning.

Når vi har valgt den udtalelse, er det selvfølgelig, fordi vi anerkender, at organisationerne har en vigtig rolle, hvis arbejdsmarkedet skal fungere, og hvis arbejdsmarkedet skal være brugeligt, og fordi vi ved, at intet arbejdsmarked naturligvis kan fungere uden aftaler og regler.

Men når vi ikke har været tilhængere af – og det blev i øvrigt nedstemt på landsmødet – en utvetydig stramning af teksten, der tager afstand fra eksklusivaftaler, er det naturligvis, fordi dette forbud på en lang række områder reelt vil være uden mening. Der eksisterer på en lang række områder ingen eksklusivaftaler nedskrevet, men i praksis er der eksklusivitet: man skal være medlem af en organisation for at få arbejde.

Det er den ene del af begrundelserne for, at en stramning af teksten blev nedstemt på landsmødet. Den anden er, at der efterfølgende stod det, jeg citerede her, nemlig at man ikke må kunne tvinges til at bidrage til formål, der strider mod ens overbevisning.

Vi kan derfor ikke støtte det lovforslag, der ligger her på bordet.

Arne Melchior (CD):

Så længe dette vigtige emne behandles på basis af lovforslag og ikke, som vi oplevede det i slutningen af forrige samling, på basis af en kupagtig dagsorden, er CD overordentlig interesseret i at gå seriøst ind i drøftelserne.

Vi er noget uforstående over for kapløbet om at fremsætte hvert sit forslag og komme først med sit forslag. Med den største respekt for folketingsformandens bestræbelser på at sætte forslagene på dagsordenen så hurtigt, som de fremkommer, tror jeg ikke på, at denne sags udvalgsbehandling eller færdiggørelse fremmes et dug af, at vi har ét forslag i denne uge og ét i næste uge og så om nogle uger et fra regeringen.

Vi tror ikke, tempoet bliver noget som helst anderledes. Men nu er det altså på dagsordenen i dag, og så skal vi gerne sige

på ny, at det er så typisk et eksempel på, at følelser og rationalitet kæmper i én; følelserne, som understøttes i betydelig grad af forstand og af paragraffer, må sige én, at der er noget galt.

Det kan heller ikke gå hr. Hans Jørgen Jensen helt forbi, at der er noget utåleligt ved den omstændighed, at man for at udøve et erhverv, det være sig som smed eller bager, det være sig som advokat, læge, journalist eller andet, skal være tvunget til at være medlem af én og én ganske bestemt forening, der i øvrigt foretager sig en lang række aktiviteter, som ikke direkte har med de enkelte medlemmers interesser eller erhvervsudøvelse at gøre. Det kan ikke være anderledes, end at der selv hos arbejdsministeren er noget, der vender sig imod denne tvang, som der i hvert fald også er tale om.

Under tidligere lovforslag sagde jeg, at der selvfølgelig er mange hensyn, og at man må se at finde ud af en prioriteringsorden, hvis hensynene strider mod hinanden, og det må man også her. Jeg kan slet ikke forstå, at modstanderne af dette forslag ikke gør reverens i hvert fald for den holdning og det synspunkt, at der er noget her, som der må ses alvorligt på, og som ikke kan have sin forbliven ved de nuværende tilstande.

Det kan altså ikke nytte at henvise til aftalefrihed, for der er ikke frihed til at indgå en hvilken som helst aftale. I købeloven og andre steder er der begrænsninger for, hvilke aftaler man kan indgå, og jeg kunne nævne en lang række ting, som to mennesker sådan set frit og uafhængigt kunne aftale, men som på en eller anden måde ville støde imod retspraksis, politivedtægter osv., hvorved deres aftale uanset aftalefriheden ville være ugyldig og måske endda kunne pådrage dem strafansvar.

Derfor er henvisningen til den hellige aftaleret og -frihed, som jeg da meget gerne vil værne om, ikke tilstrækkelig til at løse dette problem, og derfor må der i regeringen, i regeringspartiet og i fagbevægelsen være imødekommenhed, også ud over den imødekommenhed, som fremtvinges af en international retskendelse, som regeringen er forpligtet til at rette sig efter. Der må kunne forventes nogen imødekommenhed, og det ser jeg frem til.

Vi kan altså i princippet støtte dette forslag, men vi vil da overveje, når vi nu har